

ECPRD forespørgsel 2637

For at få større klarhed over hvordan situationen er i Frankrig, Tyskland, Norge, Sverige og Finland i forhold til sanktioner overfor medier, der krænker privatlivets fred er der gennem det europæiske parlamentssamarbejde, ECPRD (European Center for Parliamentary Research and Documentation) sendt en forespørgsel til disse lande.

De er blevet bedt om at svare på disse spørgsmål:

1. Hvordan udmåles erstatningsansvaret over for personer, der af medierne udsættes for publicering af urigtige historier, bagvaskelse og/eller krænkelser af privatlivets fred?
2. Hvem har påtaleretten i disse sager?
3. Hvad er niveauet for godtgørelse i disse sager? (evt baseret på sager fra de to seneste år)
4. Hvad er normalstrafniveauet i disse sager? (evt baseret på sager fra de to seneste år)
5. Findes der i jeres land en instans uden for domstolene, som tager stilling til sager, hvor medierne bringer urigtige historier eller krænker privatlivets fred?
6. Har I erfaringer med udmåling af tort afhængig af den dømtes økonomiske kapacitet/indtægt, og i så fald hvordan er erfaringer med dette?

Der er kommet svar fra Norge, Sverige, Finland, Frankrig og Tyskland

Ad. 1

Norge: Regler i straffeloven bestemmer, at den som krænker privatlivets fred kan straffes med bøder eller fængsel i indtil 3 måneder

Skadeserstatningsloven indeholder regler om erstatning for ærekrænkelser, hvor erstatningen ydes for den lidte skade og erstatning for tab i fremtidigt erhverv.

Sverige: Bagvaskelse er reguleret i straffeloven og erstatning i skadeserstatningsloven

Hvis bagvaskelse sker i et trykt medie dømmes overtrædelsen som et brud på pressefrihedsloven hvis det er radioprogram eller teknisk optagelse ses det som brud på ytringsfriheden

Både ytringsfrihed og pressefrihedsloven er konstitutionelle love

Finland: En person hvis frihed, fred, ære eller privatliv er krænket har ret til kompensation for ærekrænkelser reguleret i skadeserstatningsloven.

Straffeloven indeholder bestemmelser om, at dem som spreder information som krænker privatlivet kan idømmes bøder.

Frankrig: Pressefrihedsloven indeholder bestemmelser om bagvaskelse og skelner mellem

privatlivskrænkelser og krænkelser mod statsmyndigheder og andre offentlige myndigheder og krænkelser af seksuel og racistisk karakter.

Der står i Code Civil § 9 at enhver har ret til respekt omkring sit privatliv som ikke er nærmere defineret, men omfatter sundhedstilstand, billeder, religion, familiære relationer og generelt alt der vedrører en persons intime adfærd.

Tyskland: Privatlivskrænkelser i pressen er et brud på de grundlovssikrede rettigheder. Beskyttelsen af disse er ikke lovbestemte men i det væsentlige defineret af retspraksis. Der kan kræves erstatning for privatlivskrænkelser på civilretligt grundlag. Der ydes tillige en strafferetlig beskyttelse.

Ad. 2 Hvem kan anlægge sag?

Norge: Den forurettede kan begære offentlig påtale hvis det er påkrævet af almene hensyn Iflg skadeserstatningsloven kan den forurettede rejse krav i forbindelse med en ærekrænkelssag med krav om straf eller rejse erstatningskrav som civilt søgsmål

Sverige: Det er den forurettede der kan rejse sag

Finland: civilt søgsmål rejst af den forurettede

Frankrig: En fysisk person eller juridisk person udsat for bagvaskelse kan i Frankrig anlægge såvel et civilt søgsmål som en straffesag

Tyskland: Den forurettede kan anlægge et civilt søgsmål om skadeserstatning Den krænkede kan, hvis der er tale om injurier eller krænkelser af privatsfæren indgive politianmeldelse som bliver behandlet strafferetligt

Ad.3-4 Niveauet for kompensation

Norge: Erstatningernes størrelse ligger iflg. oplysninger fra Norsk redaktørforening på mellem 10.000 og 200.000 norske kroner.

Iflg norsk redaktørforening har straf kun været anvendt sjældent overfor medier, en redaktør har fået en betinget fængselsstraf for ærekrænkelser i 1979 og den sidste der blev straffet økonomisk var i 1995 med en bøde på 5000 kr. Ærekrænkelser vil i fremtiden blive taget ud af straffeloven og bliver et civilretligt spørgsmål, hvilket også er praksis i dag

Sverige: Der er ingen faste niveauer eller statistik for kompensation for bagvaskelse men eksempler viser niveau mellem 5000 til 125.000 sv.kr.

Straf for bagvaskelse er en bøde og for grov bagvaskelse en bøde eller fængsel op til to år. Bøder er indkomstafhængige

Finland: Ingen data om kompensationsniveau

Et rådgivende udvalg om erstatning for personskader under Justitsministeriet har udsendt anbefalinger om kompensationsniveau i forbindelse med forskellige skader og anbefaler beløb i størrelsesordenen 500-5000 Euro for ærekrænkelser spredt gennem massemedier.

Frankrig : Privatlivskrænkelser kan udløse bødestraf på maksimalt 12000 euro, øvrige krænkelser kan udløse bøder op til 45000 euro eller et års fængsel

Størrelsen af skadeserstatning er ikke fastsat ved lov men af domstolen i hvert enkelt tilfælde

Sager om krænkelse i henhold til Code Civil § 9 kan anlægges som civil søgsmål. Størrelsen af en evt. skadeserstatning er ikke fastsat i loven men fastsættes af domstolene.

En person udsat for krænkelse kan kræve foranstaltninger der begrænser skaden, berigtigelse bragt i medierne, beslaglæggelse mv,

Straffeloven indeholder bestemmelser om at indsamling, registrering af ord og billeder uden personens samtykke er strafbart.

Straffen afhænger af om der er tale om en fysisk person eller en juridisk person

En fysisk person kan straffes med en bøde på 45.000 euro eller et års fængsel, forbud mod at udøve sin profession, pligt til berigtigelse og evt konfiskation af det værktøj der er blevet brugt til formålet

Straffen for en juridisk person er femdobbelts dvs 225.000 euro og fratagelse af ret til at udøve sin profession i fem år eller mere.

Tyskland: Størrelsen på erstatningen afhænger af det konkrete tilfælde. Da kun grovere sager bliver rejst er erstatningen min 3000 euro. Erstatningerne ligger typisk mellem 3000 og 50.000 Euro. Særligt når en krænkelse har fundet sted mange gange ligger erstatningerne i den høje ende.

Ad. 5

Norge har Pressens faglige udvalg oprettet af Norsk presseforbund, hvis opgave er at overvåge og fremme den etiske og faglige standard i norske medier. Behandler klager over norske mediers adfærd og afgiver udtalelser som offentliggøres

Sverige: Sverige har en presseombudsmand og et presseråd som er en uafhængig selvregulerende instans som også er klageinstans

Finland: Der findes et massemedieråd som tolker god presseskik

Frankrig: Der findes ingen organer til regulering af pressen etableret ved lov. Respekten for regler til beskyttelse af privatlivets fred hviler alene på domstolene

Tyskland: Der findes et uafhængigt organ, Presserådet, som har et klagenævn, baseret på frivillighed

Ad.6

Norge: nej

Sverige : nej

Finland :nej

Frankrig: Udmålingen af skadeserstatning er suverænt overladt til domstolene og der er ingen sammenhæng til den dømtes økonomiske formåen.

Tyskland: Ved udmåling af skadeserstatning kan økonomien hos den koncerngruppe, der står bag et presseorgan spille en rolle, dog må skadeserstatninger ikke være så høje, at de truer mediets eksistensgrundlag.